

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince, **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

NERMİN YILDIRIM KARA
CHP Hatay Milletvekili

Türkiye'de çocuk haklarının tam anlamıyla hayata geçirilmesini sağlayacak ulusal mevzuat ve politikalar mevcut olmasına rağmen, yeterli kaynak ve bütçe tahsis edilememesi nedeniyle uygulamalar yetersiz kalmaktadır.

Türkiye'de hızla artan çocuk yoksulluğu, ancak kapsamlı ve sürdürülebilir bir çocuk hakları politikası geliştirilmesi ve çocukların karşı karşıya kaldığı krizleri derinlemesine ele alabilecek bir bütçe ile çözülebilir. OECD verilerine göre, çocuk yoksulluğu oranı üye ülkelerde ortalama %12,4 iken, Türkiye'de bu oran %22,6'dır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Sosyal ve Ekonomik Destek Programı raporuna göre, maddi durumu yetersiz ailelere yapılan yardımlardan yararlanan çocuk sayısı 2012 yılında 37.295 iken, 2023 sonunda 164.995'e, 2024 Eylül ayı itibarıyla ise 170.000'e ulaşmıştır. Bir ailenin yoksulluk düzeyi arttıkça, hane gelirinin gıda, yakıt, ısınma ve barınma gibi zorunlu harcamalara ayrılan payı da artmaktadır. Yaşam

maliyetindeki artışın yol açtığı mevcut kriz, en yoksul çocukların temel hizmetlere erişimini daha da kısıtlamakta; şiddet, sömürü ve istismar riskleriyle karşı karşıya kalmalarına neden olmaktadır. Yoksulluk içinde veya sınırında yaşayan ailelerin karşılaştığı zorluklar; devletlerin sosyal harcamaları azalttığı, tüketim vergilerini artırdığı veya kısa vadeli ekonomik canlanma için kemer sıkma politikaları uyguladığı durumlarda daha da derinleşmektedir. Bu tür politikalar, ailelerin bağımlı olduğu destek hizmetlerine erişimini ve hizmet kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu bağlamda:

1. Bakanlığınızın Sosyal ve Ekonomik Destek Programı raporlarında “maddi durumu yetersiz aile” ifadesiyle belirtilen rakamsal tutar nedir?
2. Hatay’da ilköğretim ve lise çağında, maddi durumu yetersiz aile tanımına giren kaç çocuk bulunmaktadır?
3. Ülkemizde ilköğretim ve lise çağında, maddi durumu yetersiz aile tanımına giren kaç çocuk bulunmaktadır?
4. Ülkemizde ilköğretim ve lise çağındaki çocuklar için “Hanehalkı Gelir ve Tüketim Harcamaları” verilerine göre, Türkiye nüfusunun ne kadarı çok yoksul ve yoksul nüfus olarak tespit edilmiştir? Bakanlığınızın bu konuda bir envanteri var mıdır?
5. Türkiye’de yoksul ailelerin çocuklarını okula göndermesini engelleyen masraflar (kırtasiye, okul, beslenme, kıyafet vb.) nelerdir ve bu masraflar çocuk başına kaç Türk Lirası tutarında karşılanmaktadır?
6. Temel gereksinimlerini karşılayamayan ve yaşamlarını en düşük düzeyde dahi sürdürmekte güçlük çeken kişi ve ailelere yönelik “Ayni ve Nakdi Yardım Yönetmeliği” kriterleri nelerdir? Ülkemizde kaç kişi bu yönetmelik kapsamında yardımlardan faydalanmaktadır?